

Nr 629.

Av herr **Hage m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts propositioner nr 231 angående anslag till statliga och kommunala beredskapsarbeten m. m. och nr 232 angående anslag till statens arbetslöshetskommission, kontantunderstödsverksamhet, statliga och statskommunala reserverbeten m. m.*

De arbeten av diverse slag som i olika delar av landet igångsatts och pågått för åstadkommande av arbetstillfällen, innebära, som helt naturligt är, möjlighet till arbetsinkomst även för den häst- och fordonsägande jordbrukarebefolkningen, eftersom diverse materialier, sten, jord och varor av olika slag under arbetets gång måste forslas från eller till resp. arbetsplatser. På en hel del orter, där större arbeten i form av utdikningar, väg- och broarbeten m. m. igångsatts, har sådant forslande fått en mycket stor omfattning och kunnat bli till betydande hjälp även för ortens behövande jordbrukarebefolkning, om det på lämpligt sätt fördelats mellan arbetsbehövande häst- och fordonsägare i små omständigheter.

Undertecknade vilja framhålla detta med anledning därav, att det från flera håll med mycken bestämdhet påståtts, att utlämnandet av dessa åkeriarbeten på en del plater ej skett med hänsynstagande till sådana synpunkter. Det har tvärtom påståtts, att resp. lokala A. K.-myndigheter m. fl. ofta utlämnat dessa arbeten på sådant sätt, att ett fåtal personer i välsituerad ställning kommit att tilldelas hela arbetet med bort- och framforsling av materialier, grus och jord m. m. Det har även sagts, att ett fördelande av arbetet på ett flertal mindre hästägare — vilket ur bygdens försörjningsmöjligheter skulle ha varit rimligare och väl motiverat — mycket väl skulle kunnat ske, eftersom vederbörande mindre hästägare erbjudit sig att leverera åkeriarbete mot betalning, som icke skulle överstiga vad som nu betalas.

Det är ej möjligt för en person, som ej mäktar att skaffa sig upplysning om alla *detaljerna* i denna fråga, att här göra bestämda påståenden i här nämnda hänseende. Men då nu hela frågan om givande av nya anslag till arbeten för arbetslöshetens bekämpande föreligger inför riksdagen i form av kungl. propositioner, kunde det vara rimligt, att denna speciella fråga även finge bli föremål för undersökning och övervägande.

Inom det län, som undertecknade representera, ha åtminstone vid vissa tillfällen framförts klagomål mot resp. myndigheters åtgörande i ovan nämnda hänseende. Så har exempelvis — enligt vad som meddelats oss — denna sak varit föremål för diskussioner och framställningar vid ett större torrläggningsarbete, som pågår inom Persöns by inom Norrbotten. Men även på andra platser inom länet har frågan varit föremål för behandling, varvid man särskilt framfört anmärkningar däremot, att resp. myndigheter använt sig av

motorlastfordon även vid transporter, då användande av hästfordon skulle kunnat vara lika praktiskt samt icke medfört större kostnader men däremot medfört inkomster för hästägande småbönder på orten. Detta påstående har framförts, trots att vederbörande haft fullt klart för sig, att då det gäller transporter utöver en viss längd — 5 kilometer eller så — transporter med motorlastfordon ställa sig billigare än med hästfordon. Alltså de anmärkningar, som här framförts, beröra ej sådana längre transporter utan endast kortare sådana.

Nu torde det väl vara så, att bland de direktiv, som gälla för allmänna arbeten, icke finnas några varigenom man säger ifrån, att nämnda arbeten syfta till att hjälpa den klientel som här ovan beröres. Men trots detta förefaller det, som om det ej skulle vara orimligt, om hänsyn toges till här nämnda omständigheter, så att dessa transportarbeten även kunde bli ett led i det välfärdsarbete, som igångsatts för bekämpande av krisen såväl bland industriens arbetare som bland jordbrukarna. Här bör också kunna betonas, att de små hästägare som det här gäller — åtminstone då det gäller Norrland men även kanske i andra delar av landet — tillhöra den typ av småbönder, som ha så små jordbruk, att de ha mycket stora svårigheter att slå sig fram, om de ej kunna få någon liten arbetsförtjänst utöver de små inkomsterna från jordbruket. Det bör också bemärkas, att möjligheten till inkomstgivande sysselsättning för nämnda små hästägare under nuvarande tid blivit mindre och mindre i samband med motorismens utveckling. Detta har nödvändiggjort, att i någon utsträckning A. K.-arbete måst beredas dem och deras söner, vilket med fördel för det allmänna även kunde ske på det sättet, att av sådan småbonde ägd häst även kunde få komma till användning vid arbetet.

Från samtliga här nämnda utgångspunkter förefaller det, som om det skulle vara rimligt, om i samband med behandling av regeringens propositioner om anslag till fortsatta arbeten för arbetslöshetens bekämpande ett övervägande och en utredning kunde ske om huru denna sak ordnats på olika platser och syftande därtill, att vid transporter, som verkställas för sådana arbeten, transporterna måtte på lämpligt sätt fördelas mellan hästägande jordbrukare i små och fattiga omständigheter, dock så att det allmännas kostnader icke därigenom bli större än vad som nu är fallet.

Under hänvisning till denna motivering hemställes alltså,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts propositioner rörande anslagen till bekämpande av arbetslösheten måtte uttala sig för att åtgärder, i den mån detta är möjligt och lämpligt, vidtoges av resp. myndigheter för att de önskemål, som här ovan berörts, i största möjliga mån blevo tillgodosedda.

Stockholm den 4 maj 1935.

Ernst Hage.

Johan Johansson.

O. W. Lövgren.

N. E. Nilsson.

Alf Meyerhöffer.